

BILTEN 2019.

Analize | Aktivnosti | Statistika

Bulevar oslobođenja 5
Novi Sad

Tel: 021 443 413
office@proberza.co.rs

RETROSPEKTIVA 2019. GODINE

Ako bismo sa stanovišta robne berze kroz jednu reč opisali 2019. godinu, onda bi to bila reč „obećavajuća“. Statistički posmatrano, realizovano je treći najveći promet u proteklih deset godina, dok je u odnosu na 2018. godinu količinski promet veći za 26%. Takođe, 2019. godina će u istoriji berze biti upisana kao godina kada je usvojen prvi Zakon o robnim berzama, koji će biti temelj za unapređenje i najveće promene u dosadašnjoj 60 godina dugoj istoriji Produktne berze.

Sa stanovišta tržišta poljoprivrednih proizvoda protekla godina se, osim za pšenicu, može okarakterisati kao stabilna. Tu se pre svega izdvaja soja, čije je tržište bilo najstabilnije u proteklih deset godina sa razlikom minimalne i maksimalne cene od „svega“ 16,2%. Poređenja radi, prosečna oscilacija cene ove uljarice u proteklih 10 godina je iznosila 45%. Zanimljiv podatak je taj da je i prosečna cena soje na najnižem nivou u proteklih osam godina.

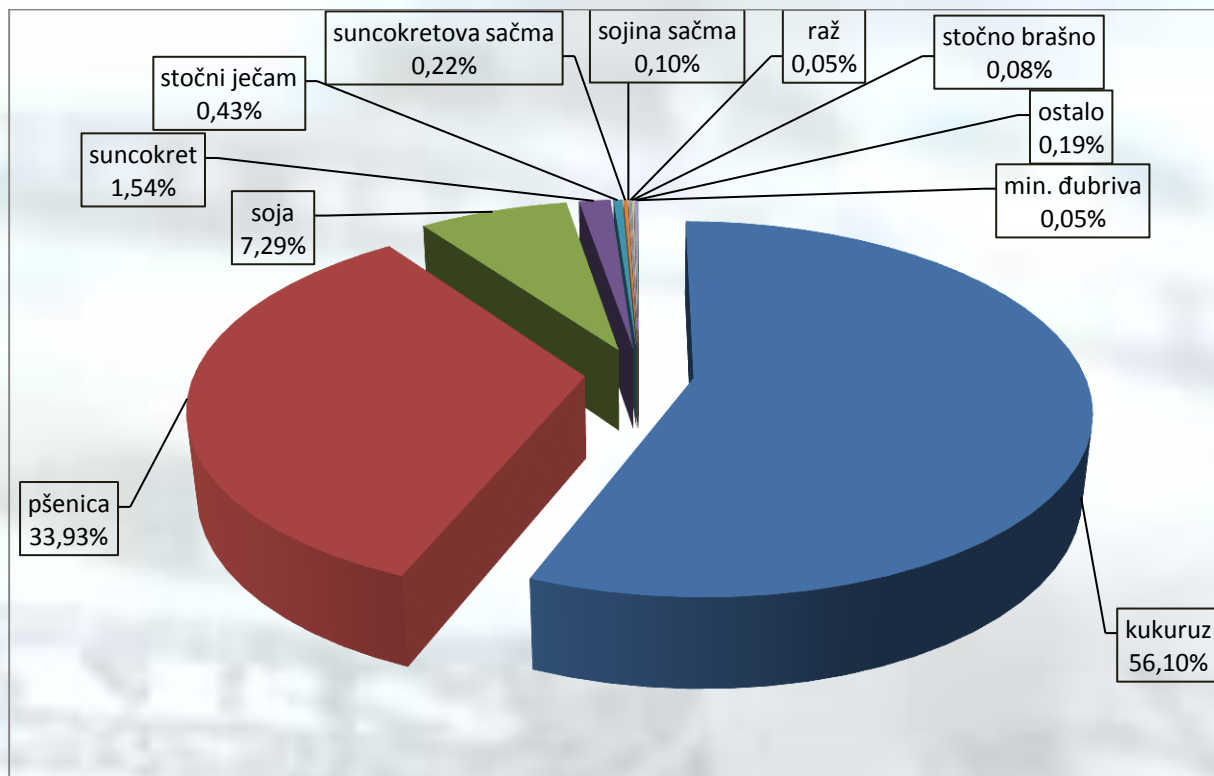
Kukuruza je bilo sasvim dovoljno kako za domaće potrebe, tako i za izvoz. Svetska tržišta su takođe bila mirna, pa je ova žitarica godinu započela i završila na skoro identičnom nivou (14,60/14,80). Jedina značajnija oscilacija je zabeležena na tržištu pšenice, gde je hlebno zrno prvi put od marta 2015. prešlo nivo od 20,00 dinara, tačnije cena od 24,10 postignuta u junu 2019. je najviša od 28.05.2014. godine.

Koliko je nezahvalno prognozirati kretanje cene u dužem vremenskom periodu pokazuju upravo tržišta pšenice i soje, koja su u potpunosti demantovala cenovne trendove iz prethodnih godina. Ali ako gledamo trenutne svetske i domaće zalihe, ne bi trebalo očekivati značajnije oscilacije u narednom periodu. Međutim, turbulentni geopolitički uslovi, kao i sve češći ekstremni vremenski uslovi su stalna pretnja koja može u značajnoj meri da utiče na cenovna dešavanja.

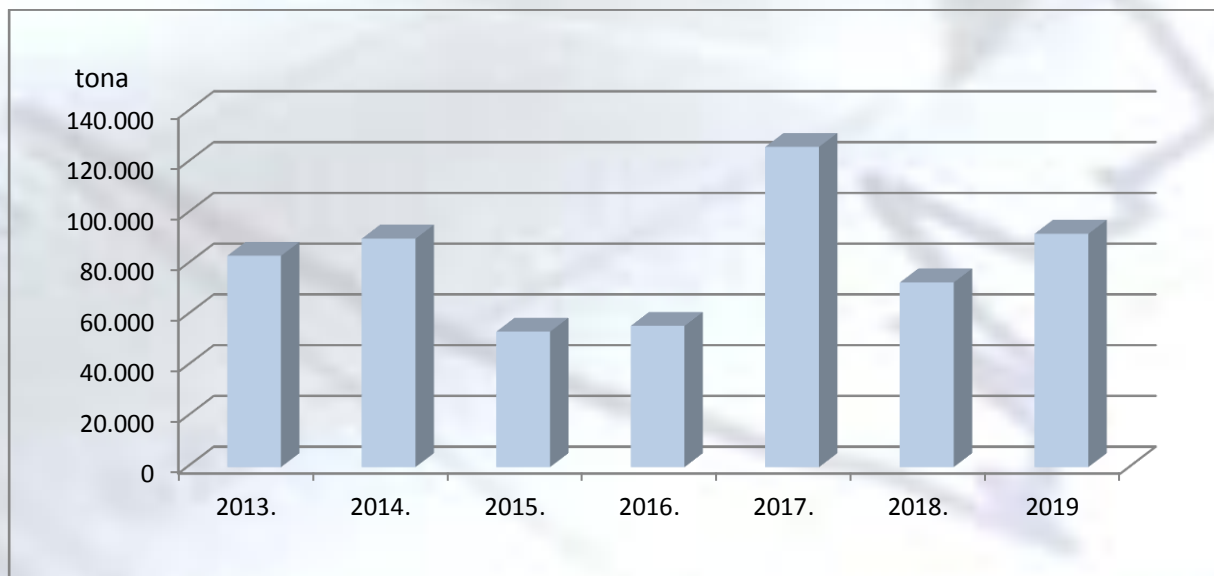
Ono što je sigurno jeste da će u 2020. godinu „Produktna berza“ kapitalizovati rad iz prethodne 3 godine, a koji se tiče značajne promene sistema trgovanja. U proteklom periodu smo u saradnji sa članovima berze, nadležnim ministarstvima, Komisijom za hartije od vrednosti i drugim relevantnim institucijama radili na donošenju Zakona o robnim berzama, a plodove tog rada će svi zainteresovani na tržištu videti upravo u 2020. godini.

Direktor
Miloš Janjić

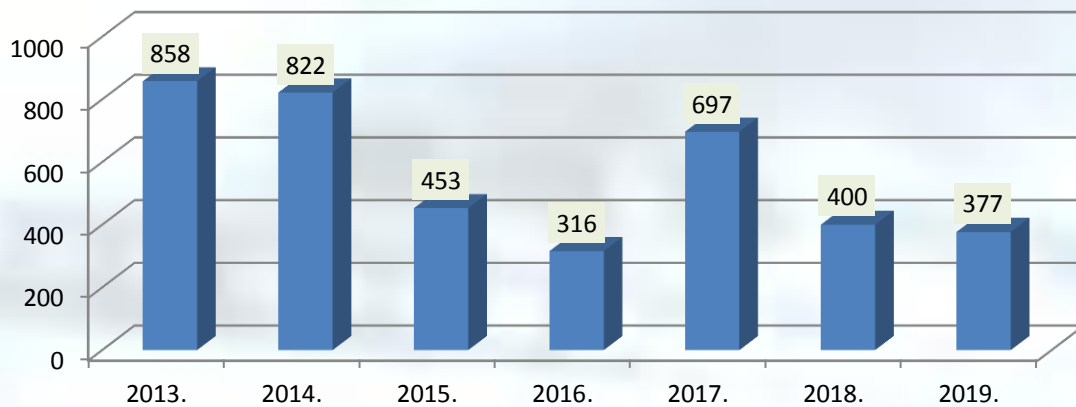
STATISTIKA

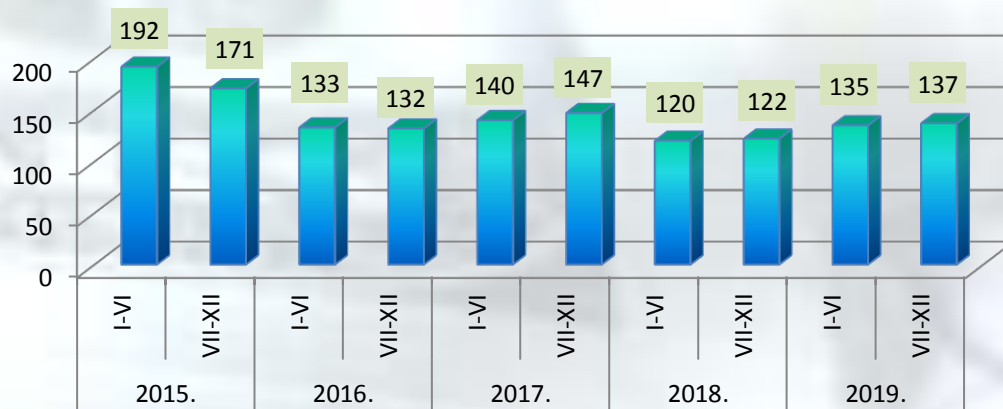
Struktura prometa po vrsti robe

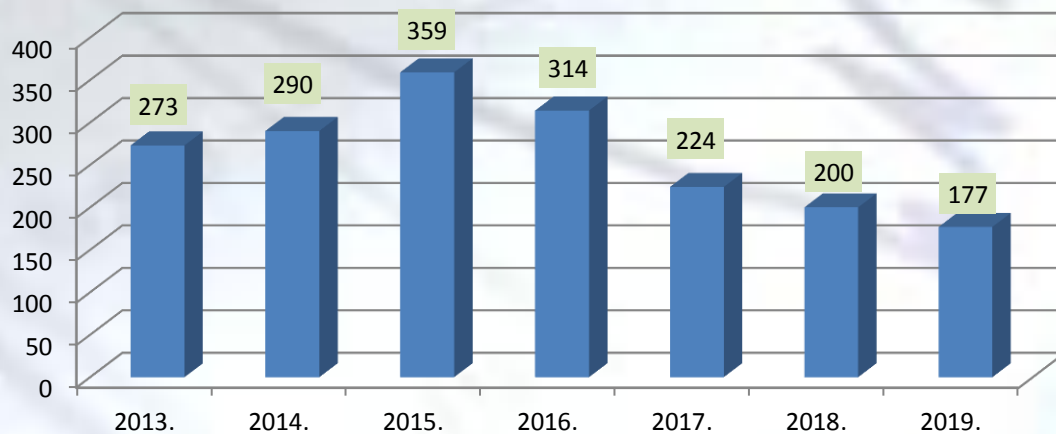
Količinski obim prometa od 2013. do 2019. godine u hiljadama tona

Ilustracija Broj ugovora od 2013. do 2019. godine

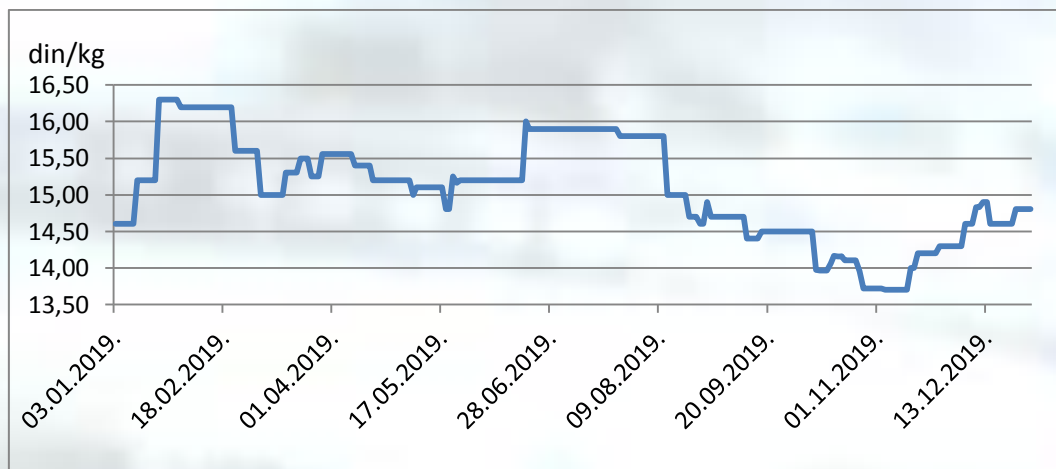

Kretanje članstva po polugodištima

Broj izdatih potvrda o cenama u poslednjih 7 godina

KUKURUZ

Cena kukuruza bez PDV-a tokom 2019. godine

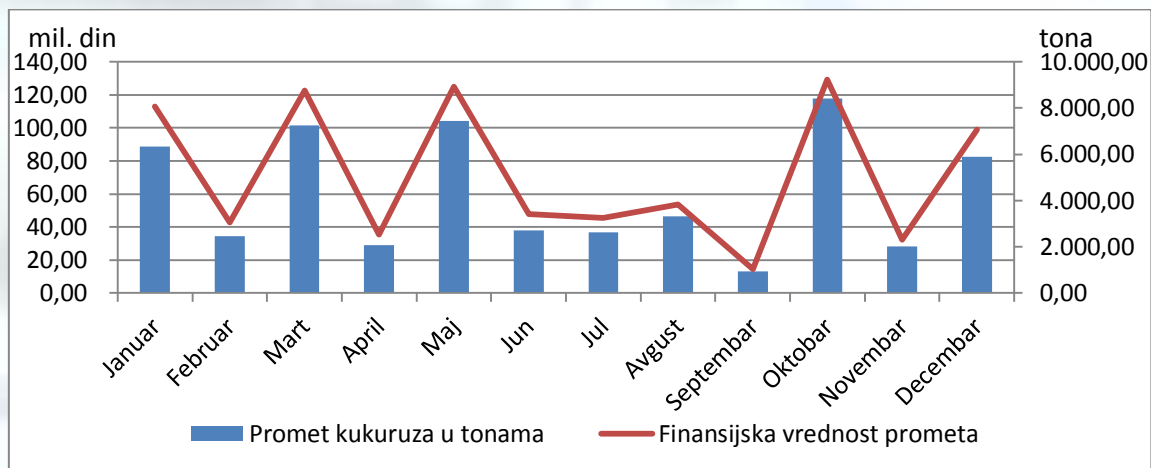
Tokom 2019. godine preko organizovanog robno-berzanskog tržišta najviše se trgovalo merkantilnim kukuruzom, u ukupnoj količini od 51.604 tone. Najviša cena je zabeležena u januaru i iznosila je 16,30 din/kg bez PDV-a, dok je najniža cena registrovana u vreme žetve, odnosno u septembru kada je kukuruz prometovan po 13,70 dinara.

Kukuruz u 2019. godini				
Opis	Datum	din/kg sa PDV-om	Din/kg bez PDV-a	%
Cena na početku godine	01.01.2019.	16,06	14,60	Razlika:
Cena na kraju godine	31.12.2019.	16,28	14,80	1,37%
Minimalna u 2019.	26.09.2019.	15,07	13,70	Razlika:
Maksimalna u 2019.	21.01.2019.	17,93	16,30	18,98%

Kukuruz je 2019. godinu, nakon tromesečne stagnacije cena, započeo cenovnim rastom. Tokom **januara** je usled povećanih izvoznih aktivnosti zabeležen rast cena. Kukuruz se kretao u veoma širokom cenovnom opsegu od 14,60 do 16,30 din/kg bez PDV-a. Ponder cena je iznosila 15,67 bez PDV-a (17,24 din/kg sa PDV-om). U odnosu na cenu iz prethodnog meseca cena žutog zrna je viša za 7,85%.

Tokom prve polovine **februara** cena je bila u opsegu od 16,00 do 16,40 din/kg bez PDV-a. U drugoj polovini meseca cena se spustila ispod 16,00 din/kg bez PDV-a, a najniža zabeležena cena je iznosila 15,60 din/kg bez PDV-a. Ponder cena je iznosila 16,08 bez PDV-a (17,69 din/kg sa PDV-om). Statistički posmatrano u odnosu na prethodni mesec cena žutog zrna je viša za 2,62%.

Na novosadskoj Produktnoj berzi **mart** beleži pad cena primarnih poljoprivrednih proizvoda. Pad cena na svetskim tržištima početkom meseca je jedan od faktora koji je uticao na kretanje cena na domaćem tržištu. Statistički posmatrano kukuruz je beležio značajan pad na mesečnom nivou. Cena kukuruza se kretala od 15,00 do 15,60 din/kg bez PDV-a. Žutim zrnem se početkom meseca trgovalo u cenovnom rasponu od 15,00 do 15,30 din/kg bez PDV-a, da bi krajem meseca prešlo granicu od 15,50 din/kg bez PDV-a. Ponderisana cena je iznosila 15,36 din/kg bez PDV-a (16,90 din/kg sa PDV-om). Tako je u odnosu na prethodni mesec registrovan pad od 4,48%.

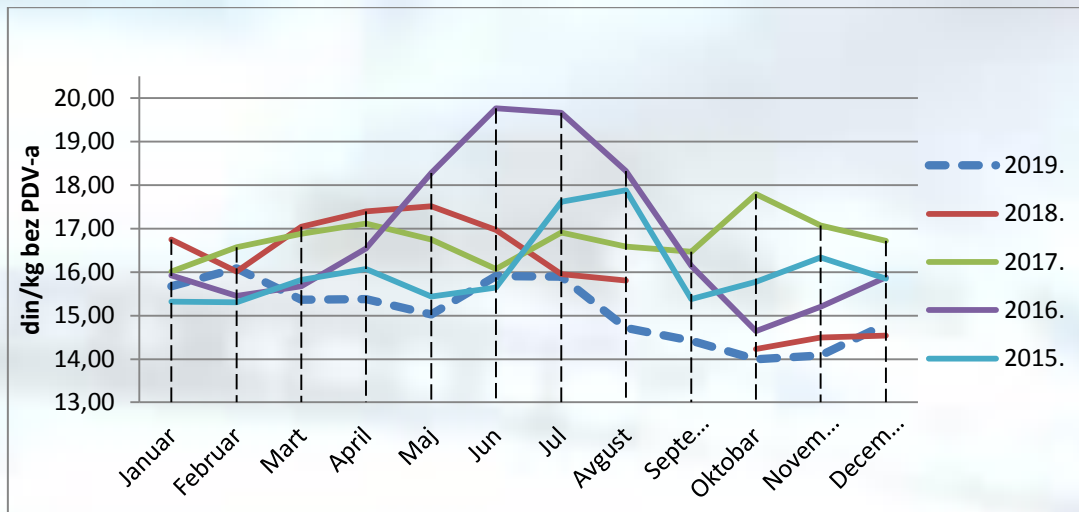
Količinski i finansijski proemta kukuruzom tokom 2019. god.

Kukuruzom u **aprilu** se trgovalo u cenovnom rasponu od 15,20 do 15,60 din/kg bez PDV-a, dok je kukuruz sa klauzulom „gratis lager“ trgovan po 15,90 din/kg bez PDV-a. Ponderisana cena je iznosila 15,38 din/kg bez PDV-a (16,91 din/kg sa PDV-om). U odnosu na prethodni mesec žuto zrno je neznatno osciliralo (+0,33%).

Kukuruz je početkom **maja** doživljavao negativne trendove, da bi krajem meseca došlo do oporavka cene usled rasta na inostranim tržištima. Žutim zrnem se trgovalo u cenovnom rasponu 14,80 din/kg bez PDV-a do 16,10 din/kg bez PDV-a koliko se plaćalo sa klauzulom „fco-luka“. Ponderisana cena je iznosila 15,02 din/kg bez PDV-a (16,57 din/kg sa PDV-om), što statistički predstavlja pad za 2,28% u odnosu na prethodni mesec.

Tokom čitavog meseca **juna** cena je oscilirala u rasponu od 15,70 do 16,20 dinara po kilogramu bez PDV-a. Ponderisana cena je iznosila 15,91 din/kg bez PDV-a (17,50 din/kg sa PDV-om). U odnosu na upoređujući podatak iz prethodnog meseca kukuruz je bio skuplji za 5,93%.

Kukuruzom se tokom meseca **jula** trgovalo u nešto nižem cenovnom opsegu u odnosu na prethodni mesec. Žuto zrno se kretao u opsegu od 15,50 do 15,90 din/kg bez PDV-a, dok se kukuruz sa klauzulom „fco-luka“ plaćao 16,20 din/kg bez PDV-a. Ponderisana cena je iznosila 15,89 din/kg bez PDV-a (17,47 din/kg sa PDV-om). U odnosu na upoređujući podatak iz prethodnog meseca cena je bila neznatno niža za 0,13%.

Kretanje cene kukuruza u poslednjih 5 godina

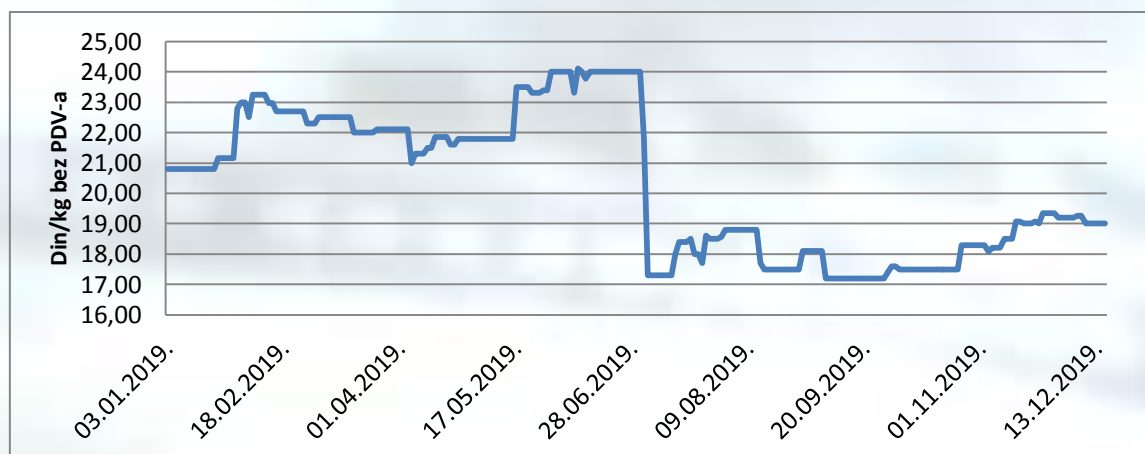
Kukuruz je od početka meseca **avgusta** belazio pad cena. Žutim zrnem se trgovalo od 14,60 do 15,30 din/kg bez PDV-a. Terminski ugovori na kukuruz rod 2019. sa isporukom od 15.10. do 30.11. su zaključivani su po cenama od 13,30 do 13,80 din/kg bez PDV-a. Ponder cena je iznosila 14,72 din/kg bez PDV-a (16,19 din/kg sa PDV-om). U odnosu na upoređujući podatak iz prethodnog meseca cena je doživela pad od 7,37%.

Iščekivanje žetve kukuruza i sam početak žetve, tokom **septembra** su pomerali cenu konstantno na niže. Kukuruz roda 2018. kretao se u cenovnom okviru od 14,00 do 14,50 din/kg bez PDV-a, dok je rod 2019. sa isporukom u oktobru trgovan po nešto nižim cenama, od 13,70 din/kg bez PDV-a. Ujedno je to bila i najniža registrovana cena kukuruza u 2019. godini. Ponder cena je iznosila 14,42 din/kg bez PDV-a (15,86 din/kg sa PDV-om). U odnosu na upoređujući podatak iz prethodnog meseca cena je niža za 1,92%.

Kukuruz je u **oktobru** uzeo apsolutni primat u tgovanju sa 8.400 tona robe. Žuto zrno se početkom meseca plaćalo 13,70 din/kg bez PDV-a. Sredinom meseca je dostignut cenovni maksimum od 14,20 din/kg, da bi krajem meseca se vratio na isti cenovni nivo od 13,70 do 13,80 din/kg. Statistički posmatrano u odnosu na septembar cena je iznosila 13,99 din/kg bez PDV-a (15,39 din/kg sa PDV-om), što predstavlja pad od 2,98%.

Tokom **novembra** se cena kretala u opsegu od 13,70 do 14,70 din/kg bez PDV-a. Tokom čitavog novembra cena kukuruza je imala blagu uzlaznu putanju. U odnosu na oktobar, ponder je iznosio 14,08 din/kg bez PDV-a (15,49 din/kg sa PDV-om), što predstavlja rast od 0,64%. Kukuruz je u **decembru** uzeo apsolutni primat u trgovanju sa ukupnom količinom od 5.880 tona. Ugovori za kukuruz su zaključivani po cenama od 14,60 do 14,90 din/kg bez PDV-a, dok su terminski ugovori sa isporukom krajem januara i klauzulom „fco-luka“ zaključivani po nešto višim cenama od 15,30 do 15,70 din/kg bez PDV-a. Ponderisana cena je iznosila 14,79 din/kg bez PDV-a (16,28 din/kg sa PDV-om), što u odnosu na prethodni mesec predstavlja rast od 5,04%.

PŠENICA

Cene pšenice bez PDV-a tokom 2019. godine

Na tržištu pšenice je u 2019. godini zabeležena najviša cena od maja 2014. godine. Sve do pred žetvu nove pšenice cena je rasla do 24,10 dinara, da bi žetva startovala na nivou od 17,30 dinara. Pšenica je ujedno zabeležila i najveću cenovnu razliku u toku godine od 40,12%. Posmatrajući samo rod 2018. od momenta žetve, do njenog cenovnog pika, pšenica je poskupela za čak 46%.

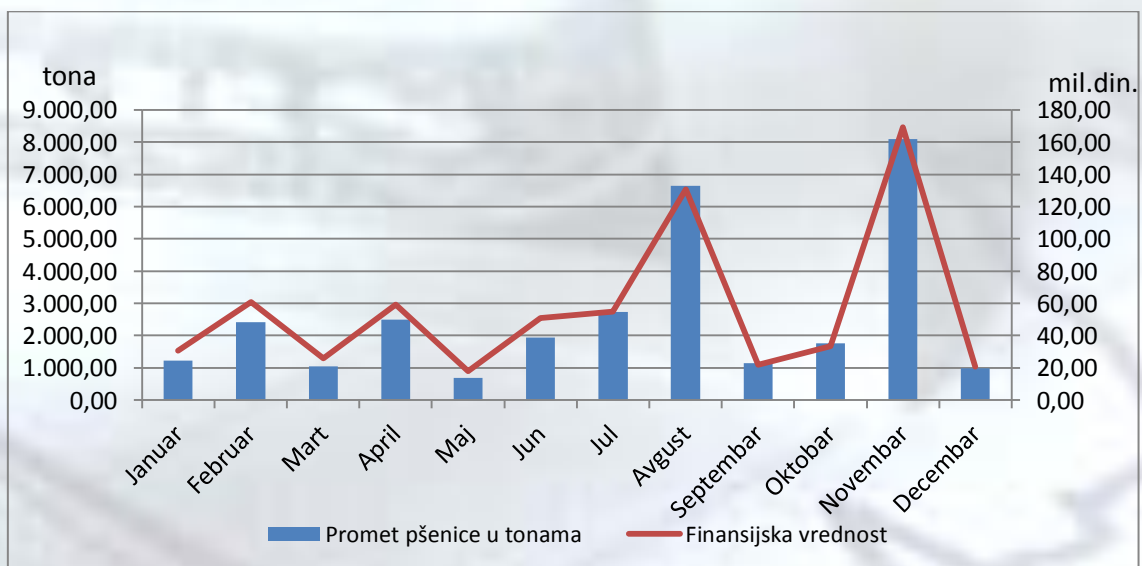
Pšenica u 2019. godini				
Opis	Datum	din/kg sa PDV-om	Din/kg bez PDV-a	%
Cena na početku godine	01.01.2019.	22,88	20,80	Razlika:
Cena na kraju godine	31.12.2019.	20,90	19,00	-8,65%
Minimalna u 2019.	06.09.2019.	18,92	17,20	Razlika:
Maksimalna u 2019.	10.06.2019.	26,51	24,10	40,12%

U prvoj polovini januara 2019. godine nije bilo značajnih aktivnosti na „Produktnoj berzi“, dok je druga polovina meseca donela turbulentan period. Pšenica je nakon slabe ponude tokom čitavog **januara**, krajem meseca imala značajan cenovni rast. Cena pšenice od 23,00 din/kg bez PDV-a je dostigla svoj četvorogodišnji maksimum. Poslednji put ovaj nivo je dostignut u decembru 2014. godine. Ponder cena je iznosila 22,84 din/kg bez PDV-a (25,13 din/kg sa PDV-om). U odnosu na upoređujući podatak iz decembra 2018. cena pšenice je bila viša za 9,65%.

Nakon cenovnog pika, u **februaru** je pšenica beležila silazni trend. Hlebno zrno se kretalo u cenovnom rasponu od 22,30 do 23,25 din/kg bez PDV-a. Ponderisana cena je iznosila 22,77 din/kg bez PDV-a (25,04 din/kg sa PDV-om). U odnosu na upoređujući podatak iz prethodnog meseca cena pšenice je pala za 0,31%.

Tokom **marta** pšenicom se trgovalo u rasponu od 22,00 do 22,50 din/kg bez PDV-a. Ponderisana cena je iznosila 22,28 din/kg bez PDV-a (24,50 din/kg sa PDV-om). U odnosu na upoređujući podatak iz prethodnog meseca cena pšenice je bila niža za 2,15%. Ono što je u ovom periodu zabrinjavalo ratare je nedostatak padavina, što je dovelo do smanjenja zaliha vlage u zemljištu. Sve ovo je kod stručnjaka i proizvođača povećavalo strah da će biljna proizvodnja, u celini, biti veoma neizvesna.

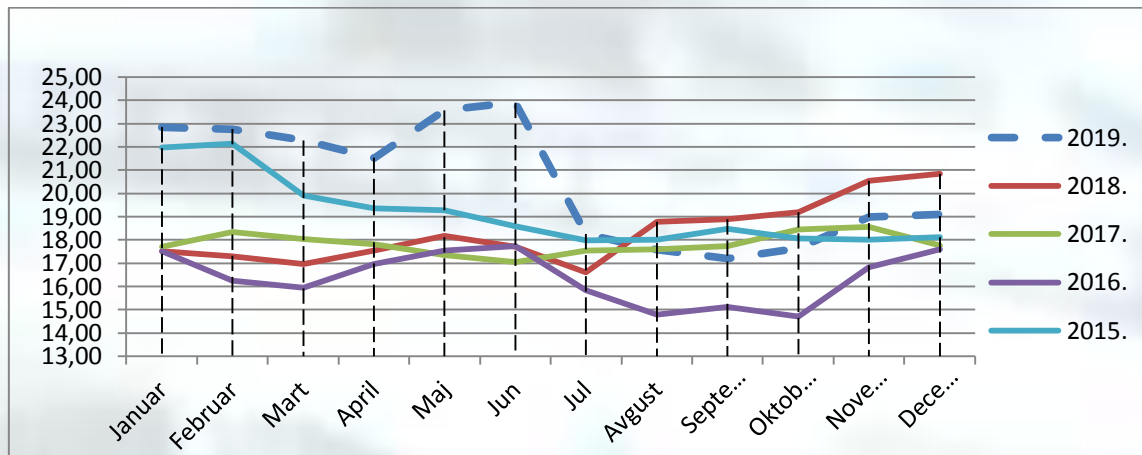
Na organizovanom berzanskom tržištu početkom **aprila** je registrovan značajan pad cena pšenice, da bi do kraja meseca došlo do delimičnog oporavka. Hlebnim zrnem se trgovalo u cenovnom rasponu od 21,00 do 22,00 din/kg bez PDV-a. Ponderisana cena je iznosila 21,53 din/kg bez PDV-a (23,68 din/kg sa PDV-om). U odnosu na upoređujući podatak iz marta cena ove žitarice je bila u padu za 3,32%.

Količinski i finansijski proemt pšenicom tokom 2019. god.

Mesec **maj** beleži oscilacije cena primarnih poljoprivrednih proizvoda. Dešavanja na svetskim berzama krajem meseca pogurala su cene najtrgovanijih berzanskih roba na domaćem tržištu ka naviše. Pšenica sa parametrima hl 72kg, vlagom do 14,2% trgovalo se po 21,50 din/kg bez PDV-a, dok hlebno zrno sa proteinom min. 12% dostiglo je svoju maksimalnu cenu od 24,00 din/kg bez PDV-a. Nedostatak kvalitetne pšenice, loši vremenski uslovi kao i dešavanjima na stranim tržištima su uzrok rasta cena na domaćem tržištu. Statistički posmatrano pšenica je imala značajan skok cena u odnosu na prethodni mesec. Ponder je iznosio 23,57 din/kg bez PDV-a (25,94 din/kg sa PDV-om) što predstavlja rast od 9,53% u odnosu na april.

Na tržištu pšenice je u **junu** zabeležena najviša cena od aprila 2013. i iznosila je 24,10 din bez PDV-a. Cena pšenice je oscilirala u opsegu od 23,30 do već pomenutih 24,10 din/kg bez PDV-a. Ponder je iznosio 23,91 din/kg bez PDV-a (26,30 din/kg sa PDV-om), što predstavlja rast od 1,44% u odnosu na maj.

Kretanje cene pšenice u poslednjih 5 godina

Jul je obeležila žetva pšenice novog roda. Ukupan rod pšenice iznosio je oko 2,5 miliona tona. Pšenica novog roda je startovala sa cenom od 17,30 din/kg bez PDV-a, da bi tokom meseca beležila konstantan rast, a krajem meseca dostigla najvišu cenu od 18,60 din/kg bez PDV-a. Ponderisana cena hlebnog zrna u julu je iznosila 18,25 din/kg bez PDV-a (20,07 din/kg sa PDV-om).

Cena pšenice se u **avgustu** kretala u opsegu od 17,50 do 18,80 din/kg bez PDV-a. Statistički posmatrano u odnosu na prethodni mesec ponderisana cena je iznosila 17,58 din/kg bez PDV-a (19,34 din/kg sa PDV-om), što predstavlja pad od 3,62%.

Tokom **septembra** slaba tražnja za pšenicom rezultirala je minimalnom oscilacijom cena. Hlebnim zrnem se trgovalo u veoma uskom cenovnom rasponu od 17,20 do 17,40 din/kg bez PDV-a. Statistički posmatrano u odnosu na prethodni mesec ponderisana cena je iznosila 17,21 din/kg bez PDV-a (18,93 din/kg sa PDV-om), što predstavlja pad od 2,13%.

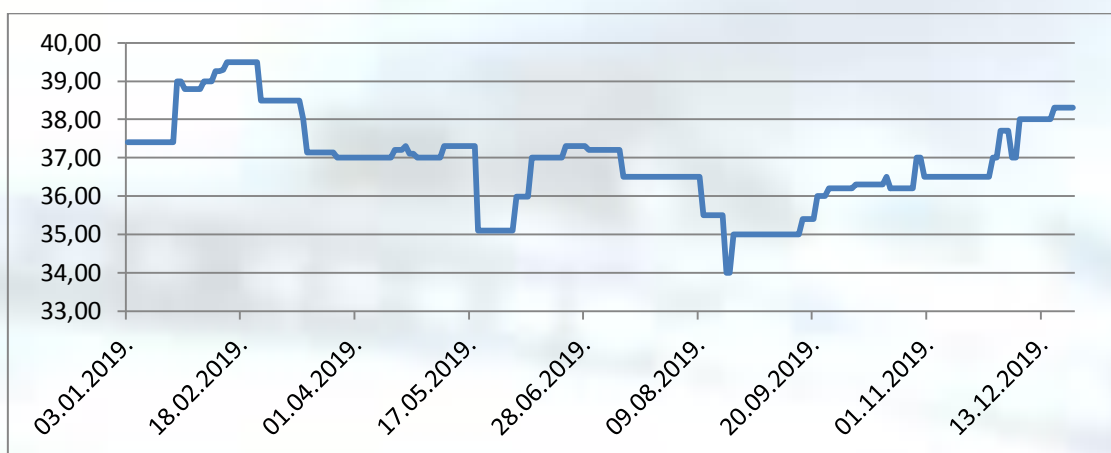
Povećana potražnja mlinara za kvalitetnijom pšenicom konstantno je pomerala cenu ka naviše tokom celog meseca **oktobra**. Hlebnim zrnem se trgovalo u cenovnom opsegu od 17,50 do 18,30 din/kg bez PDV-a. Ponderisana cena je iznosila 17,63 din/kg bez PDV-a (19,40 din/kg sa PDV-om). U odnosu na upoređujući podatak iz prethodnog meseca cena je bila viša za 2,50%.

U novembru, na **novosadskoj** „Produktnoj berzi“ pšenica je dominirala u odnosu na druge berzanske robe. Pšenica je bila u fokusu trgovanja kako količinski tako i cenovno. Pšenica je tokom novembra bila najtrgovanija roba sa ukupnom količinom od 8.100 tona. Količinski obim prometa je bio praćen rastom cena. Na tržištu je vladala velika zainteresovanost mlinara za ovu žitaricu, što je konstantno pomeralo cenu ka naviše. Hlebnim zrnem se trgovalo po cenama od 18,00 din/kg bez PDV-a početkom meseca, dok je najviša cena od

19,35 din/kg bez PDV-a, dostignuta krajem meseca, što je ujedno i najviša dostignuta cena pšenice novog roda tokom 2019. godine. Ponderisana cena je iznosila 18,98 din/kg bez PDV-a (20,88 din/kg sa PDV-om). U odnosu na upoređujući podatak iz prethodnog meseca cena je viša za 7,66%.

Tokom **decembra** tržište pšenice bilo je izuzetno pasivno u poređenju sa prethodnim mesecima. Međutim hlebno zrno je zadržalo pozitivne cenovne trendove. Ugovori su zaključivani u cenovnom opsegu od 19,00 do 19,25 din/kg bez PDV-a. Ponderisana cena je iznosila 19,08 din/kg bez PDV-a (20,99 din/kg sa PDV-om). U poređenju sa novembrom cena je viša za 0,53%.

SOJA

Cena soje bez PDV-a tokom 2019. godine

U poređenju sa kukuruzom i pšenicom, cena soje je bila najstabilnija. Takođe, na tržištu soje je zabeležena najmanja cenovna oscilacija u proteklih deset godina, od „svega“ 16,18%. Poređenja radi, prosečna oscilacija cene u proteklih 10 godina je iznosila 45%. Zanimljiv podatak je taj da je i prosečna cena soje na najnižem nivou u proteklih osam godina.

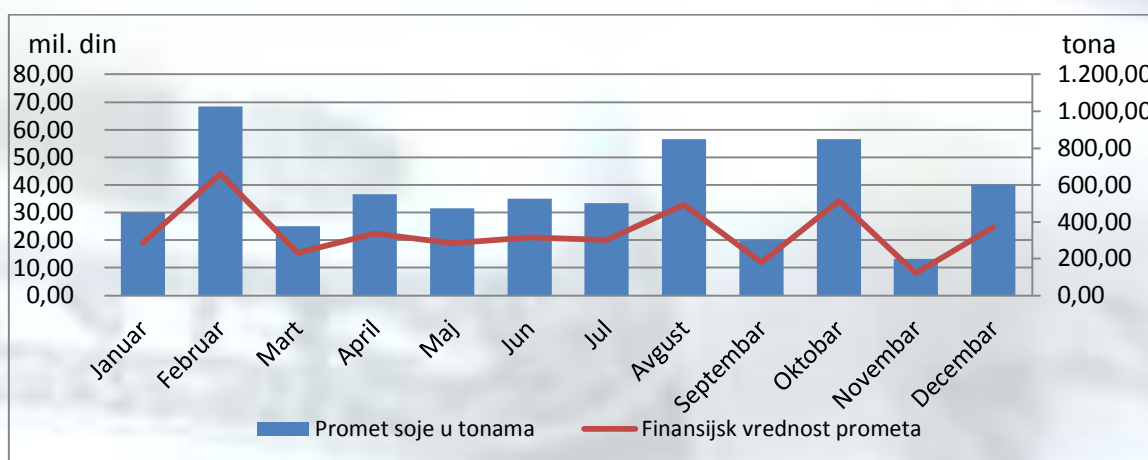
Soja u 2019. godini				
Opis	Datum	din/kg sa PDV-om	Din/kg bez PDV-a	%
Cena na početku godine	01.01.2019.	54,14	37,40	Razlika:
Cena na kraju godine	31.12.2019.	42,13	38,30	2,41%
Minimalna u 2019.	20.08.2019.	37,40	34,00	Razlika:
Maksimalna u 2019.	11.02.2019.	43,45	39,50	16,18%

Soja kao i kukuruz nakon stagnacije cena tokom poslednjih nekoliko meseci 2018. godine, u **januaru 2019. je** zabeležila oscilacije u pozitivnom smeru. Ponderisana cena je iznosila 38,90 din/kg bez PDV-a (42,79 din/kg sa PDV-om). U odnosu na upoređujući podatak iz prethodnog meseca cena soje je porasla za 4,01%.

Soja se tokom **februara** kretala u cenovnom rasponu od 38,00 do 39,50 din/kg bez PDV-a. Ova uljarica je doživela svoj maksimum sredinom meseca od 39,50 din/kg bez PDV-a. Nakon toga počinje da se kreće prema negativnim trendovima, soja je trgovana po cenama od 38,00 do 38,50 bez PDV-a. Ponderisana cena je iznosila 39,18 din/kg bez PDV-a (43,10 din/kg sa PDV-om). U odnosu na upoređujući podatak iz prethodnog meseca cena soje je neznatno porasla za 0,72%.

U **martu** je soja kao i kukuruz je doživela značajan pad cena. Od početka meseca ova uljarica beleži negativne cenovne trendove, da bi se krajem meseca zadržala na ceni od 37,00 din/kg bez PDV-a. Ponderisana cena je iznosila 37,45 din/kg bez PDV-a (41,19 din/kg sa PDV-om). U odnosu na upoređujući podatak iz prethodnog meseca cena soje je pala za 4,42%.

Pšenica je početkom meseca **aprila** doživela pad cena da bi do kraja meseca došlo do delimičnog oporavka u odnosu na prethodni posmatrani period. Sojom se trgovalo u uskom cenovnom rasponu od 37,00 do 37,30 din/kg bez PDV-a. Ponderisana cena je iznosila 37,10 din/kg bez PDV-a (40,81 din/kg sa PDV-om). U odnosu na upoređujući podatak iz prethodnog meseca cena soje je niža za 0,93%.

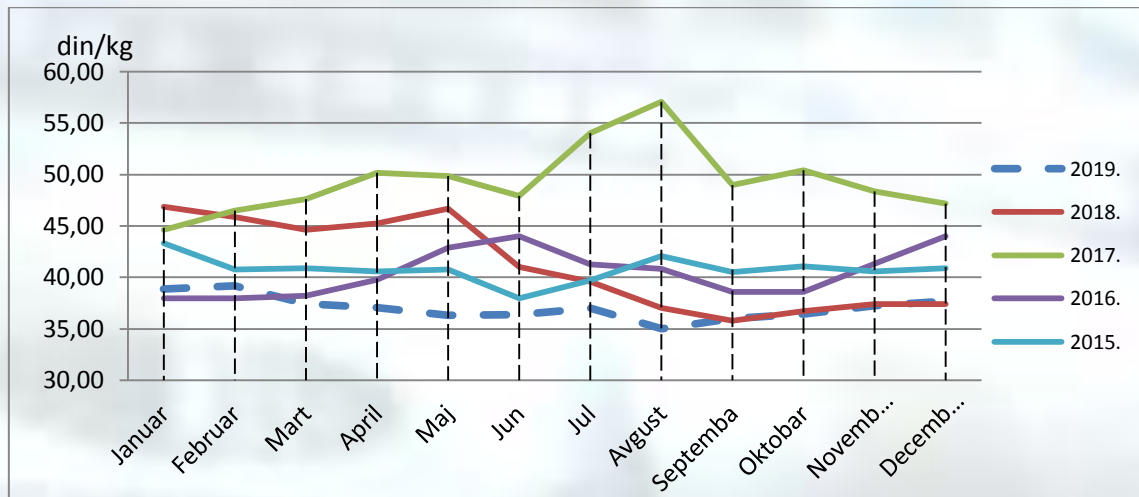
Količinski i finansijski promet soje tokom 2019. god.

Soja kao i kukuruz početkom meseca **maja** beleži pad cena da bi krajem meseca došlo do oporavka. Soja se kretala u cenovnom rasponu od 35,10 do 37,30 din/kg bez PDV-a. Ponderisana cena je iznosila 36,20 din/kg bez PDV-a (39,95 din/kg sa PDV-om). U odnosu na upoređujući podatak iz prethodnog meseca cena soje je niža za 2,43%.

Početkom **juna** sojom se trgovalo po 35,80 din/kg bez PDV-a, da bi krajem meseca cena po kojoj su zaključivani ugovori iznosila 37,30 din/kg bez PDV-a. Statistički posmatrano ponderisana cena je iznosila 36,40 din/kg bez PDV-a (40,04 din/kg sa PDV-om). U odnosu na upoređujući podatak iz prethodnog meseca cena soje je viša za 0,22%.

Prvi terminski ugovor novog roda soje zaključen je u **julu** po 310 EUR po toni sa preuzimanjem 01.09.-15.10.2019. i plaćanjem u dinarskoj protivvrednosti nakon preuzimanja, u količini od 300 tona. Zanimljivo je da je postignuta cena nešto veća u odnosu na cenu koja se mogla trenutno postići za soju roda 2018. Soja roda 2018. godine je cenovno oscilirala od 36,50 do 37,20 din/kg bez PDV-a. Ponderisana cena je iznosila 37,03 din/kg bez PDV-a (40,73 din/kg sa PDV-om).

Soja, kao i pšenica i kukuruz, je u **avgustu** beležila negativne cenovne trendove. Sojinim zrnom se trgovalo u cenovnom rasponu od 34,00 do 35,50 din/kg bez PDV-a. Terminski ugovori novog roda 2019. su zaključivani na gotovo istom cenovnom nivou kao za promptnu isporuku. Ponderisana cena je iznosila 35,04 din/kg bez PDV-a (38,54 din/kg sa PDV-om).

Kretanje cene soje u poslednjih 5 godina

Žetva soje se polako privodi kraju. Cenovno soja se pomerila na više tokom čitavog **septembra**. Ugovori za soju roda 2019. godine su se zaključivali od 35,40 do 36,20 din/kg bez PDV-a. Ponderisana cena novog roda je iznosila 36,03 din/kg bez PDV-a (39,64 din/kg sa PDV-om).

Soja kao i pšenica tokom **oktobra** beležila pozitivne cenovne trendove. Sojom se trgovalo početkom meseca po 36,30 din/kg bez PDV-a, da bi krajem meseca dostigla najvišu cenu od 37,00 din/kg. Ponderisana cena je iznosila 36,45 din/kg (40,09 din/kg sa PDV-om), u odnosu na prethodni upoređujući podatak cena je viša za 1,14%.

Tokom **novembra** je zabeležen nizak obim trgovanja ovom uljaricom od svega 200 tona. Na početku meseca trgovalo se po 36,20 din/kg bez PDV-a i na samom kraju meseca po cenama od 37,00 do 37,70 din/kg bez PDV-a. Statistički posmatrano u odnosu na prethodni mesec ponderisana cena je iznosila 37,23 din/kg bez PDV-a (40,96 din/kg sa PDV-om), što predstavlja rast od 2,17%.

Soja, kao kukuruz i pšenica, je beležila pozitivne cenovne trendove tokom **decembra**. Sojom se trgovalo po cenama od 37,00 din/kg početkom meseca da bi sredinom meseca dostigla cenu od 38,30 din/kg bez PDV-a. Ponderisana cena je iznosila 37,67 din/kg bez PDV-a (41,44 din/kg sa PDV-om) što predstavlja rast od 1,18%.

Šta očekuje „Produktnu berzu“ u 2020. godini

U 2020-oj godini Novosadsku „Produktnu berzu“ očekuje niz izazova u svetlu novog Zakona o robnim berzama koji je usvojen u junu 2019. godine, a stupa na snagu 31.04.2020. godine. Izmene će biti brojne od samog naziva robne berze do potpuno drugačijeg načina poslovanja.

Nakon dugogodišnje tradicije i načina na koji je poslovala, „Produktna berza“ će preći na potpuno drugačiji sistem trgovanja koji je veoma sličan modernim svetskim berzama i berzama u okruženju. Novi način poslovanja će otkloniti sve slabosti prethodnog sistema. Novi način trgovanja omogućiće potpuno siguran transfer robe i novca između kupaca i prodavaca, transfer rizika (hedžing), planiranje proizvodnje i prodaje, lakšu i bržu komunikaciju među učesnicima kroz najnoviju elektronsku platformu za trgovanje robom. Devizni listing koji će omogućiti lakši transfer robe i novca između stranih i domaćih pravnih lica uz niske transakcione troškove, što će omogućiti otvaranje regionalnog tržišta na kome će berza aktivno da radi, kao i arbitražu u krajnjoj instanci. Regulator sprovođenja zakonskih propisa će biti Komisija za hartije od vrednosti koji će biti nadležna za robno tržište, a naročito u segmentu objavljivanja i načina formiranja cena na robno-berzanskom tržištu.

Pored brojnih novina koja nas očekuju u ovoj godini „Produktna berza“ će raditi na proširenju listinga trgovanih roba. Berza planira da pored trgovanja žitaricama na listing uvrsti brodski prostor i sekundarne sirovine.

„Produktna berza“ je opstala dugi niz godina zahvaljujući svojim članovima koji su imali poverenje u ovu instituciju. Nadamo se da ćemo uvođenjem novina opravdati dugogodišnje poverenje naših članova i zajedno razvijati i raditi na uspostavljanju sigurnog i transparentnog robno-berzanskog tržišta u Srbiji i regionu.

Direktor poslovnih operacija
Radoslav Pilja